

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5C/228/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6309206980
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Padúchová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2016:6309206980.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Stanislavou Padúchovou, v právnej veci navrhovateľov: 1/ J. R. T. (predtým Q.), nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, Y., 2/ mal. S. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, Y., zast. kolíznou opatrovníčkou R. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. R. XX, P., 3/ D. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, Y., 4/ J. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, Y., všetci navrhovatelia zastúpení Advokátkou kanceláriou Kašuba spol. s r.o., IČO: 36 859 095, so sídlom Horná 41, Banská Bystrica, proti odporcom: 1/ R. I. Y., nar. XX.XX.XXXX, t.č. v G. K., H. XX/XXX, K., 2/ I. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XXX, B. - P., 3/ J. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/XX, Y., o zaplatenie náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Odporcovia sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľke 1/ titulom náhrady škody sumu 2 280,09 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne odo dňa 03.03.2007 až do zaplatenia a sumu 3 319,39 Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (porušovanie domovej slobody, obmedzovanie osobnej slobody), do 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Odporcovia sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľke 2/ titulom náhrady škody sumu 23,90 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne odo dňa 03.03.2007 až do zaplatenia a sumu 3 319,39 Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (porušovanie domovej slobody, obmedzovanie osobnej slobody), do 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Odporcovia sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi 3/ titulom náhrady škody sumu 278,83 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne odo dňa 03.03.2007 až do zaplatenia, do 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Odporcovia sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi 4/ titulom náhrady škody sumu 278,83 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne odo dňa 03.03.2007 až do zaplatenia, do 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V. Odporca 1/ je povinný zaplatiť navrhovateľke 1/ sumu 16 596,96 Eur, navrhovateľke 2/ sumu 16 596,96 Eur, navrhovateľovi 3/ sumu 16 596,96 Eur a navrhovateľovi 4/ sumu 16 596,96 Eur, titulom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej navrhovateľom konaním odporcu 1/ dňa XX.XX.XXXX (vražda J. Q.), do 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

VI. Odporca 1/ je povinný zaplatiť navrhovateľke 1/, navrhovateľke 2/, navrhovateľovi 3/ a navrhovateľovi 4/ sumu 33 193,92 Eur s tým, že plnením ktorémukoľvek z navrhovateľov povinnosť odporcu 1/ zaniká v rozsahu tohto plnenia, a to titulom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej zavraždenému J. Q., do 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

VII. Vo zvyšku súd návrh zamietá.

VIII. O trovách konania rozhodne súd do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovatelia sa podaným návrhom, ktorý bol súdu ako telefax doručený dňa 16.11.2009 (č.l. 1 spisu) a následne doplnený predložením originálu dňa 19.11.2009 (č.l. 6 spisu) domáhali, aby súd rozhodol rozsudkom v nasledovnom znení: „1. Odporcovia sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľke 1/ sumu 2 280,09 Eur (68 690 Sk) s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne odo dňa 03.03.2007 až do zaplataenia, titulom náhrady škody spôsobenej odcudzením vecí (dámskej obrúčky zo žltého kovu gravírovanej zvonka krížikmi, panskej obrúčky zo žltého kovu gravírovanej zvonka krížikmi, 3 kusov dámskych prsteňov zo žltého kovu, pánskeho náramku zo žltého kovu) a peňazí a poškodením vecí (Wlan ADSL Router Vigor 2600Ge Dray Tek, mobilný telefón Nokia 7260, mobilný telefón LG K800, vložka na zámku na vstupných dverách do domu, poplachový systém v dome) a sumu vo výške 8 298,48 Eur (250 000 Sk) s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne odo dňa 03.03.2007 až do zaplataenia, titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch spôsobenej konaním odporcov dňa 14.11.2006 (lúpež, porušovanie domovej slobody, obmedzovanie osobnej slobody), v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka. 2. Odporcovia sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľke 2/ sumu 23,90 Eur (720 Sk) s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne odo dňa 03.03.2007 až do zaplataenia, titulom náhrady škody spôsobenej odcudzením vecí (prívesku zo žltého kovu v tvare písmena I) a sumu vo výške 3 319,39 Eur (100 000 Sk) s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne odo dňa 03.03.2007 až do zaplataenia, titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch spôsobenej konaním odporcov dňa 14.11.2006 (lúpež, porušovanie domovej slobody, obmedzovanie osobnej slobody), v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka. 3. Odporcovia sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi 3/ sumu 278,83 Eur (8 400 Sk) s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne odo dňa 03.03.2007 až do zaplataenia, titulom náhrady škody spôsobenej odcudzením vecí (retiazky s príveskom v tvare kríža zo žltého kovu). 4. Odporcovia sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi 4/ sumu 278,83 Eur (8 400 Sk) s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne odo dňa 03.03.2007 až do zaplataenia, titulom náhrady škody spôsobenej odcudzením vecí (retiazky s príveskom v tvare kríža zo žltého kovu). 5. Odporca 1/ je povinný platiť navrhovateľke 2/, navrhovateľovi 3/ a navrhovateľovi 4/ pozostalostnú úrazovú rentu v zmysle § 448 Občianskeho zákonníka, v dôsledku zavraždenia ich otca J. Q., počnúc odo dňa 14.11.2006 počas ich nezaopatrenosti, vyčíslenú podľa všeobecných právnych predpisov o sociálnom poistení. 6. Odporca 1/ je povinný zaplatiť navrhovateľke 1/ sumu vo výške 16 596,96 Eur (500 000 Sk), navrhovateľke 2/ sumu vo výške 16 596,96 Eur (500 000 Sk), navrhovateľovi 3/ sumu vo výške 16 596,96 Eur (500 000 Sk) a navrhovateľovi 4/ sumu vo výške 16 596,96 Eur (500 000 Sk), všetko s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne odo dňa 03.03.2007 až do zaplataenia, titulom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej navrhovateľom konaním odporcu 1/ dňa 14.11.2006 (vražda J. Q.) v peniazoch v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka. 7. Odporca 1/ je povinný zaplatiť navrhovateľke 1/, navrhovateľke 2/, navrhovateľovi 3/ a navrhovateľovi 4/ sumu vo výške 33 193,92 Eur (1 000 000 Sk), s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne odo dňa 03.03.2007 až do zaplataenia s tým, že plnením ktorémukolvek z navrhovateľov povinnosť odporcu 1/ zaniká v rozsahu tohto plnenia, a to titulom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej zavraždenému J. Q. konaním odporcu 1/ dňa 14.11.2006 (vražda, obmedzovanie osobnej slobody, porušovanie domovej slobody) v peniazoch podľa § 15 Občianskeho zákonníka.“

Podaný návrh odôvodnili tým, že odporcovia spoločne dňa XX.XX.XXXX neoprávnene vnikli do rodinného domu navrhovateľov, kde pod hrozbou použitia strelnej zbrane a predstieraní policajnej akcie, po vydaní príkazu, aby si ľahli na zem, spúťali kovovými a platovými putami ako aj za pomoci lepiacej pásky J. Q. (nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX), navrhovateľku 1/ a ostatné prítomné osoby za prítomnosti navrhovateľky 2/, pričom neb. J. Q. bili a odporca 1/ ho strelou do hlavy zavraždil. Odporcovia súčasne odcudzili veci v celkovej hodnote 1 522,61 Eur (45 870 Sk), odcudzili peňažnú hotovosť vo výške 464,71 Eur (14 000 Sk), spôsobili škodu na veciach vo výške vo výške 771,63 Eur (23 246 Sk) a škodu na poplachovom systéme v dome vo výške 102,70 Eur (3 094 Sk), ako aj škodu odcudzením pasov navrhovateľov. Celková vyčíslená škoda spôsobená odporcami spoločne odcudzením vecí a poškodením vecí je 2 861,65 Eur (86 210 Sk). Škoda spôsobená odcudzením vecí a poškodením vecí (okrem poplachového systému) je vyčíslená v Odbornom vyjadrení č. XX/XXXX, znalca Ing. Evy Országovej zo dňa XX.XX.XXXX. Škoda spôsobená poškodením poplachového systému vyplýva z faktúry č. XXXXX vystavenej spoločnosťou ALTYS spol. s.r.o. dňa 8. 12. 2006 na sumu 3 094 Sk (za opravu). Nakoľko konaním odporcov došlo k neoprávnenému zásahu do práva navrhovateľov na ochranu ich osobnosti a rovnako aj k neoprávnenému zásahu do práva zavraždeného

J. Q. na ochranu jeho osobnosti, navrhovateľkám 1/ a 2/ vzniklo právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka a všetkým navrhovateľom vzniklo právo uplatňovať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 15 Občianskeho zákonníka z dôvodu neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti zavraždeného J. Q. (manžel navrhovateľky 1/, otec navrhovateľov 2/ až 4/). Odporcovia boli za uvedené konanie právoplatne odsúdení. Navrhovatelia ďalej uviedli, že nárok na náhradu škody (majetkovej aj nemajetkovej) si voči odporcom uplatnili v trestnom konaní. Odporca 1/ bol v trestnom konaní zaviazaný nahradiť navrhovateľke 1/ škodu (náklady spojené s pohrebom) spôsobenú zavraždením jej manžela vo výške 85 399 Sk. So zvyškom uplatneného nároku na náhradu škody (majetkovej aj nemajetkovej) boli navrhovatelia odkázaní na občianskoprávne konanie.

K podanému návrhu pripojili rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To 337/07 zo dňa 27.03.2008, rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2T 29/2007 zo dňa 02.11.2007, rozsudok vojenského obvodového súdu Banská Bystrica sp. zn. 1T 7/2007 zo dňa 15.06.2007, zápisnicu o konaní o dohode o vine a treste zo dňa 25.04.2007 spísanú na Vyššej vojenskej prokuratúre Trenčín pod sp. zn. Vv 7/06-294, Dohodu o vine a treste zo dňa 25.04.2007 spísanú na Vyššej vojenskej prokuratúre Trenčín pod sp. zn. Vv 7/06-298, odborné vyjadrenie č. XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, faktúru č. XXXXX zo dňa 08.12.2006, zápisnicu ČVS: PPZ-1/BOK-S-2007 o výsluchu svedka - poškodeného zo dňa 27.02.2007 a zápisnicu ČVS: PPZ-2/BOK-S-2007 o výsluchu svedka - poškodeného zo dňa 27.02.2007.

Odporca 1/ v písomnom vyjadrení k podanému návrhu uviedol, že nakoľko nie právne vzdelaný, nevie či bola žaloba o náhradu škody podaná v príslušnej lehote. V prípade, že tomu tak nebolo, žiada žalobu zamietnuť. S obsahom žaloby nesúhlasí. Proti rozsudku sp. zn. 2T 29/2007 podal mimoriadne dovolanie hlavne z dôvodu, že neusmrtil J. Q.. Preto nevidí žiaden dôvod, aby sám nahrádzal škodu spojenú s jeho usmrtením. Uznáva a je ochotný uhradiť škodu spôsobenú poškodením majetku rodiny Q., ale túto škodu by mali uhradiť rovnakým dielom a výškou všetci traja páchatelia.

K podanému návrhu sa písomne vyjadril odporca 2/. Uviedol, že je ochotný zaplatiť náhradu spôsobenej škody napriek tomu, že nič nepoškodil ani odcudzil. Nakoľko je nemajetný, môže svoj podiel na spôsobenej škode splácať len formou zrážok z pracovnej odmeny vo výkone trestu. K nemajetkovej ujme uviedol, že ju nemá z čoho zaplatiť, nesúhlasí s ňou a ani s jej výškou. Odporcovia 1/ a 3/ mali odcudzené veci so sebou na úteku a tieto ukryli.

Odporca 3/ v písomnom vyjadrení k podanému návrhu uviedol, že pred podaním návrhu nebol žiadnym spôsobom oslovený zo strany navrhovateľov na mimosúdnu dohodu. Ďalej uviedol, že si nie je vedomý, že by spôsobil nejakú škodu. Výška škody vzhľadom k jeho konaniu počas skutku sa mu javí neprimerane vysoká. Má však záujem na uzavretí dohody s navrhovateľmi.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s podaným návrhom, písomnými vyjadreniami odporcov k podanému návrhu, rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2T 29/2007, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To 337/07, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo 54/2008 zo dňa 14.04.2010, rozsudkom Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica sp. zn. 1T 7/2007 zo dňa 15.06.2007, odborným vyjadrením č. XX/XXXX, faktúrou č. XXXXX, zápisnicou o výsluchu zo dňa 21.02.2014 a zo dňa 13.05.2014, výsluchom účastníkov konania, kolíznej opatrovníčky, právneho zástupcu navrhovateľov, svedkov a s ostatnými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav veci:

V priebehu konania navrhovatelia 2/ až 4/ doplnili bod 5. pôvodného znenia navrhovaného petitu, a to tak, že žiadali, aby súd v časti pokiaľ ide o nárok týkajúci sa uplatnenej pozostalostnej úrazovej renty vo vzťahu k odporcovi 1/ rozhodol tak, že odporcovi 1/ uloží povinnosť platiť navrhovateľke 2/ pozostalostnú úrazovú rentu v zmysle § 448 Občianskeho zákonníka v dôsledku zavraždenia jej otca J. Q., počnúc odo dňa 14.11.2006 počas jej nezaopatrenosti vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zákona o životnom minime, a to jednak za obdobie odo dňa 14.11.2006 do posledného dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom nadobudne právoplatnosť tento rozsudok v celej výške do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a jednak za obdobie od 1. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci v ktorom nadobudne právoplatnosť tento rozsudok až do skončenia nezaopatrenosti navrhovateľky 2/ mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca; odporcovi 1/ uloží povinnosť navrhovateľovi 3/ platiť pozostalostnú úrazovú

rentu v zmysle § 448 Občianskeho zákonníka v dôsledku zavraždenia jeho otca J. Q., počnúc odo dňa 14.11.2006 počas jeho nezaopatrenosti vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zákona o životnom minime, a to za obdobie odo dňa 14.11.2006 do dňa 26.08.2015 v celej výške, do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a odporcovi 1/ uloží povinnosť navrhovateľovi 4/ platiť pozostalostnú úrazovú rentu v zmysle § 448 Občianskeho zákonníka v dôsledku zavraždenia jeho otca J. Q., počnúc odo dňa 14.11.2006 počas jeho nezaopatrenosti vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zákona o životnom minime, a to za obdobie odo dňa 14.11.2006 do dňa 02.09.2012 v celej výške, do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (č.l. 299-300, č.l. 385 p.v. spisu).

Z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2T 29/2007 zo dňa 02.11.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To 337/07 zo dňa 27.03.2008, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 27.03.2008, o.i. vyplýva, že odporca 1/ R.. I. Y. a odporca 2/ I. Z. sa dopustili trestnej činnosti tak, že obžalovaný I. Y. potom, čo dostal za dohodnutú finančnú odmenu objednávku od doteraz nestotožnenej osoby na násilné získanie dokumentov a finančných prostriedkov z trezoru rodinného domu podnikateľa J. Q., v septembri 2006 zorganizoval skupinu, do ktorej patrili obžalovaný I. Z. a odsúdený J. I., po dohode vzájomnej komunikácie, zabezpečení motorového vozidla nepravého evidenčného čísla na osobné motorové vozidlo, výbušnín a streliva nezisteným členom tejto skupiny, obžalovaný I. Y. po obstaraní zbrane s tmičom, rukavic, kukiel, policajného oblečenia a služobného preukazu Policajného zboru a rozdelení úloh tak, že obžalovaný I. Z. mal byť šofér a po vniknutí do domu mal spútať a strážiť ženu a deti v dome, odsúdený J. I. s obžalovaným I. Y. mal spútať a strážiť ďalšie osoby v dome a obžalovaný I. Y. mal s J. Q. vyjednávať o vydaní dokumentov a peňažných prostriedkov a tak dňa XX.XX.XXXX v čase asi o 18,30 h prišli na osobnom motorovom vozidle značky Škoda Fábria zelenej farby s odcudzeným evidenčným číslom BB XXX CD k rodinnému domu J. Q. v obci Y., časť X. č. XX, okres P., otvorili neuzamknuté dvere tohto domu a vošli dnu ozbrojení strelnými zbraňami, s rukavicami na rukách, s kuklami na hlavách, oblečení v tmavom oblečení s označením „POLÍCIA“, pričom obžalovaný I. Y. mal oblečenú aj reflexnú vestu zelenej farby. Oblečením a výkrikmi „POLÍCIA“ predstierali, že ide o policajnú akciu, obžalovaný I. Y. sa preukázal služobným preukazom PZ, zamkli dvere domu, vypli svetlo, zatiahli žalúzie a v kuchyni spúťali J. K. ruky za chrbtom putami a nohy lepiacou páskou, v chodbe J. P. spúťali ruky a nohy lepiacou páskou, položili na neho koberec. Obom prelepili oči lepiacou páskou. Potom v kuchyni spúťali J. Q. ruky za chrbtom putami. R. Q. prikázali, aby si sadla v práčovni na zem, S. P. aby si v práčovni ľahla na brucho, následne R. Q. spúťali ruky za chrbtom putami a S. P. lepiacou páskou, obom prelepili ústa lepiacou páskou. Maloletému D.B., nar. XX.XX.XXXX spúťali lepiacou páskou ruky aj nohy a potom, ako na ich žiadosť mal. I.K., nar. XX.XX.XXXX kľúčom otvorila trezor, tejto tiež spúťali lepiacou páskou ruky a všetkým osobám v práčovni prelepili lepiacou páskou ústa a zakryli ich uterákmi a županmi. Potom obžalovaný I. Y. a odsúdený J. I. vzali z trezoru krabicu s listinami osobnej povahy, zlaté šperky - dámsku a pánsku gravírovanú obrúčku, dámsky prsteň, pánsky náramok, prívesok v tvare písmena I, dve retiazky s príveskom v tvare kríža, v celkovej hodnote 45 870 Sk, 12 000 Sk v hotovosti, 4 cestovné pasy a tiež odcudzili peňaženku R. Q. s 2 000 Sk a jej osobnými dokladmi. Vytrhli káble na pripojenie k internetu Vlan ADSL Router Vigor 2600 Ge Dray, rozlomili mobilné telefóny, jeden značky NOKIA 7260, jeden značky LG K800, poškodili poplašný systém. Po príchode hliadky OO PZ Pohorelá v zložení ppráp. J. L. a stržm. R. R. sa im predstavili ako polícia s tým, že ide o utajenú policajnú akciu, vzápätí im priložili strelné zbrane k hlavám, prikázali si ľahnúť na zem, kde im spúťali ruky putami za chrbtom a nohy lepiacou páskou, zobrali im ich služobné zbrane a obžalovaný I. Y. a odsúdený J. I., najskôr v kuchyni udierali J. Q. päťami do tváre, v dôsledku čoho utrpel krvné výrony oboch očí, so zakrvácaním pravej očnej gule, tržnozmliaždenú ranu v pravom obočí a krvný výron na vnútornej spodnej pere. Potom ho preniesli spúťaného do obývacej izby, kde ho položili tvárou na zem. Obžalovaný I. Y. vyšiel z domu naspäť sa vrátil s vakom a krátkou guľovou zbraňou s tmičom - samonabíjacou pištoľou zn. ČZ 75 COMPACT, kaliber 9 mm Luger (PARA), výrobné číslo E XXXX, z ktorej z veľmi krátkej vzdialenosti jeden krát vystrelil do temeno-záhlavovej časti hlavy J. Q., čím spôsobil strelné poranenie charakteru priestrelu, v dôsledku čoho došlo k zlyhaniu funkcií centrálného nervového systému a tým k smrti. Súčasne týmto svojim konaním spôsobili obžalovaný I. Y. a I. Z. s odsúdeným J. I. škodu R. Q. odcudzením vecí vo výška 59 870 Sk a poškodením vo výške 25 346 Sk a KR PZ v Banskej Bystrici, odcudzením 2 ks služobných pištoľí vzor 82 s dvomi zásobníkmi s 24 ks nábojov kalibru 9 mm Makarov vo výške 26 844 Sk. Za uvedený skutok bol odporca 1/ uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy, zo zločinu porušovania domovej slobody, zo zločinu poškodzovania cudzej veci, zo zločinu útoku na verejného činiteľa, zo zločinu obmedzovania osobnej slobody a zo

zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami, začo bol odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 25 rokov a ďalej mu bol uložený trest prepadnutia veci a trest zákazu činnosti držania a nosenia zbraní na 10 rokov a zároveň mu bola uložená povinnosť nahradiť navrhovateľke 1/ škodu vo výške 85 399 Sk. Odporca 2/ bol uznaný vinným zo zločinu lúpeže, zo zločinu porušovania domovej slobody, zo zločinu poškodzovania cudzej veci, zo zločinu obmedzovania osobnej slobody a zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami, začo bol odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 8 rokov a ďalej mu bol uložený trest prepadnutia veci, trest zákazu činnosti držania a nosenia zbraní vo výmere 5 rokov a ochranné opatrenie - zhabanie veci.

Z odôvodnenia trestného rozsudku okresného súd vyplýva, že navrhovateľka 1/ v postavení svedkyne - poškodenej uplatnila v trestnom konaní nároky na náhradu škody nasledovne: „Vo vzťahu k obidvom obžalovaným na sumu 69 090 Sk z titulu majetkovej škody, 250 000 Sk z titulu nemajetkovej ujmy, S. Q. sumu 720 Sk ako majetkovú škodu a sumu 100 000 Sk ako nemajetkovú ujmu, D. Q. sumu 8 400 Sk z titulu majetkovej škody a J. Q. ml. sumu 8 400 Sk z titulu majetkovej škody. Vo vzťahu obžalovanému R.. I. Y. uplatnila nárok na náhradu škody 85 399 Sk z titulu majetkovej škody (náklady na pohreb manžela), sumu 500 000 Sk z titulu nemajetkovej ujmy, Ivane Kubašiakovej sumu 500 000 Sk z titulu nemajetkovej ujmy, D. Q. sumu 500 000 Sk z titulu nemajetkovej ujmy a J. Q. ml. sumu 500 000 Sk z titulu nemajetkovej ujmy a taktiež v prospech všetkých poškodených sumu 1 000 000 Sk z titulu nemajetkovej ujmy vznikutej porušením práva na ochranu osobnosti neb. J. Q.. To všetko s 9,5% úrokom z omeškania od 03.03.2007 do zaplatenia“ (č.l. 51 spisu). Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej konštatoval, že navrhovateľka 1/ si riadne a včas uplatnila nárok na náhradu škody. Súd zaviazal obžalovaného R.. I. Y. nahradiť poškodenej škodu vzniklú v súvislosti s vynaložením nákladov na pohreb jej usmrteného manžela vo výške 85 399 Sk. Pokiaľ sa však týka ďalších nárokov poškodenej na náhradu majetkovej škody, súd ju odkázal na konanie vo veciach občianskoprávných, nakoľko bolo preukázané, že túto škodu spôsobili viaceré osoby, nielen tie, o ktorých súd teraz rozhodoval, ale aj už odsúdený I.. O uplatnenej nemajetkovej ujme súd nerozhodoval, nakoľko dokazovanie o tomto nároku presahuje účel trestného konania a neprímerane by ho predĺžilo, preto poškodenú so zvyškom nárokov na náhradu škody odkázal na konanie vo veciach občianskoprávných (č.l. 88 spisu).

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia v časti, pokiaľ sa zaoberal odvolaním navrhovateľky 1/ smerujúcim proti rozhodnutiu prvostupňového súdu, ktorým bola s časťou majetkovej ujmy a s celou nemajetkovou ujmu odkázaná na občianskoprávne konanie uviedol, že vo vzťahu k majetkovej ujme bolo nepochybne preukázané, že škodu skutočne spôsobili viacerí páchatelia, ktorí za škodu zodpovedajú spoločne a nerozdielne. Na škode sa podieľal aj I., pričom vo vzťahu k nemu o náhrade škody nebolo rozhodnuté. Okresný súd si preto počínal správne, keď s týmto nárokom odkázal poškodenú na konanie vo veciach občianskoprávných, kde budú môcť byť zaviazaní k náhrade škody všetci škodcovia. Rovnako sa stotožnil s tým, pokiaľ vo veci nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bola poškodená odkázaná na občianskoprávne konanie (č.l. 26 spisu).

Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo 54/2008 zo dňa 14.04.2010 bolo dovolanie odporcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To 337/07 zo dňa 27.03.2008 odmietnuté.

Z rozsudku Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica sp. zn. 1T 7/2007 zo dňa 15.06.2007, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 15.06.2007, ktorým bol schválený návrh na dohodu o vine a treste, vyplýva, že odporca 3/ bol uznaný vinným zo zločinu lúpeže, zločinu porušovania domovej slobody, zločinu poškodzovania cudzej veci, zločinu útoku na verejného činiteľa, zločinu obmedzovania osobnej slobody, zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami, pretože dňa XX.XX.XXXX v čase medzi 18.00 h až 19.00 h v obci Y., časť X., okres P., za prisľúbenú finančnú odmenu od nestotožnenej osoby vo výške 1 000 000 Sk za získanie písomných materiálov o obchodnej činnosti po predchádzajúcej vzájomnej dohode, rozdelení úloh, zabezpečení potrebnej výstroje, zbraní, výbušnín a obhliadke miesta činu spoločne s R.. I. P. a I. Č., maskovaní čiernou kuklou neoprávnené vnikli cez neuzamknuté vchodové dvere do rodinného domu č. XX, kde pod hrozbou použitia krátkej guľovej zbrane zn. Glock 17C, výr. č. CGA XXX a predstieraní policajnej akcie po vydaní príkazu, aby si ľahli na zem, spúťali kovovými a plastovými putami, ako i za pomoci lepiacej pásky jeho majiteľov J. Q. a R. Q. spolu s tam prítomnými osobami - J. P., S. P., mal. E. B. a J. K., pričom J. Q. pod zámienkou vydania kľúča od trezoru nachádzajúcom sa v predsieni, v ktorom mali byť uložené písomné materiály o jeho obchodnej činnosti, viackrát udierali rukou a pažbou svojej zbrane do oblasti tváre, čím mu spôsobili tržnozmliaždené ranný okolo oboch očí, zakrvácanie pravej očnej gule a krvný výron s tržnou ranou spodnej pery. Po získaní žiadaného kľúča sa spoločne s R.. I. P. a I. Č. z tohto

zmocnili dámskej obrúčky zo žltého kovu v hodnote 2100 Sk, pánskej obrúčky zo žltého kovu v hodnote 2700 Sk, 3 ks dámskeho prsteňa zo žltého kovu bez drahých kameňov v hodnote 6000 Sk, pánskeho náramku na ruku zo žltého kovu v hodnote 17 500 Sk, prívesku zo žltého kovu v hodnote 720 Sk a 2 retiazok s príveskom zo žltého kovu v tvare krížika v hodnote 16 800 Sk, ako i cestovných dokladov manželov Q. a krabice s listami osobnej povahy, 12 000 Sk v hotovosti a zároveň z domu odcudzili peňaženku R. Q. s finančnou hotovosťou 2000 Sk a osobnými dokladmi, pričom ďalej v priestoroch domu poškodili pripojenie internetu prostredníctvom WLAN ADSL Router Vigor 2600 Ge Draw v hodnote 3274 Sk, poplachový systém domu v hodnote v 3094 Sk, rozlomili mobilné telefóny zn. NOKIA 7260 a LG 800 v hodnote 18 978 Sk a zároveň poškodili vložku na zámku vo vstupných dverách v hodnote 994 Sk, pričom ďalej pod hrozbou použitia krátkej guľovej zbrane spoločne s R.. I. P. a I. Č. v dome násilím odzbrojili a spúťali príslušníkov zakročujúcej hliadky OO PZ Pohorelá, pričom im zobrali ich služobné zbrane, čím poškodenej R. Q. spôsobili škodu v celkovej hodnote 86 160 Sk. Za uvedený skutok bol odporcovi 3/ uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 6 mesiacov, ďalej mu bol uložený peňažný trest, trest prepadnutia vecí - krátkej guľovej zbrane. Poškodená R. Q. bola so svojím nárokom na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie.

Odborným vyjadrením č. XX/XXXX vypracovaným Ing. Evou Országovou, na žiadosť zadávateľa Prezídia PZ Banská Bystrica bola určená všeobecná hodnota odcudzených vecí spolu na sumu 45 870 Sk (dámska obrúčka zo žltého kovu 2 100 Sk, pánska obrúčka zo žltého kovu 2 700 Sk, 3 ks dámske prstene 6 000 Sk, pánsky náramok zo žltého kovu 17 550 Sk, prívesok zo žltého kovu v tvare písmena I 720 Sk, retiazka s príveskom v tvare kríža zo žltého kovu 8 400 Sk, retiazka s príveskom v tvare kríža zo žltého kovu 8 400 Sk) a výška škody poškodením spolu na sumu 23 246 Sk (Wlan ADSL Router Vigor 2600Ge Dray Tek 3 274 Sk, mobilný telefón Nokia 7260 5 894 Sk, mobilný telefón LG K800 13 084 Sk, vložka na zámku na vstupných dverách 994 Sk).

Z faktúry č. XXXXX vystavenej spoločnosťou ALTYS spol. s r.o. dňa 08.12.2006, splatnej dňa 22.12.2006 vyplýva, že navrhovateľke 1/ bola za opravu poplachového systému vyfaktúrovaná suma 3 094 Sk.

Na pojednávaní konanom dňa 25.05.2012 súd vypočul kolíziu opatrovníčku mal. navrhovateľky 2/, ktorá uviedla, že na podanom návrhu trvá. V. J. Q. bol jej brat. Z výsluchu kolíznej opatrovníčky súd zistil, že navrhovateľka 1/ jej a jej manželovi telefonovala asi 10 minút po trestnom čine. Potom s manželom prišla do rodinného domu Q.. Na vlastné oči videla ako to vyzeralo. Na chodbe boli vytrhané káble, telefóny boli rozlámané po zemi. Router sama niesla do opravy, kde jej bolo povedané, že sa opraviť nedá. Má vedomosť o tom, že šperky bývali uschované v trezore na chodbe a keď tam prišla, trezor bol otvorený. Ďalej uviedla, že mal. navrhovateľka 2/ mala s otcom vynikajúci vzťah, všetky deti po jeho smrti predčasne dospeli. S. bola najmladšia, bol to otcov miláčik. V otcovi mala veľkú oporu, o ktorú prišla. Podľa jej názoru sa S. po smrti otca do seba veľmi uzavrela, prestala komunikovať s okolím, nedávala najavo svoje pocity hneď, dusila to v sebe, nemohla riadne spať, bola nekludná. Stávalo sa, že v škole odpadávala. Celkovo sa úplne zmenila. Potom navštevovala psychologičku MUDr. Homolovú v Banskej Bystrici. Teraz je v 7. ročníku základnej školy v Polomke, učí sa dobre. Bratova rodina bola vzorová rodina, brat s manželkou vychádzal veľmi dobre ako aj so svojimi deťmi. Rodinu zabezpečoval nielen finančne ale aj citové väzby boli veľmi dobré. Bol vzorom pre svoje deti, ktoré sa teraz snažia budovať a chrániť to, čo vybudoval a pokračovať v jeho práci. S. sa vždy obracala na otca, keď niečo potrebovala a on pokiaľ mal viac voľného času, všade ju brával so sebou.

Navrhovateľka 1/ na pojednávaní konanom dňa 25.05.2012 uviedla, že páchatelia keď vošli do domu nevylomili zámok, ale keď odišli, zamkli dvere a nakoľko kľúče nenašli, museli meniť viaceré zámky. Odcudzili jej tiež peňaženku, kde mala všetky doklady, platobné karty a malú hotovosť (asi 2 000 Sk), preto si musela vybaviť doklady nové. Telefóny boli zničené. V trezore mali uložené šperky, pričom nie všetky čo boli odcudzené uviedla v návrhu a ďalej tam bola aj finančná hotovosť 12 000 Sk. Navrhovateľka 1/ ďalej uviedla, že poberá vdovský dôchodok asi 90 Eur a rodinné prídavky na deti. Ku skutku, ktorý sa odohral dňa XX.XX.XXXX uviedla, že manžel prišiel domov skôr než ona. Okolo 18.00 h prišli muži v kuklách, predstavili sa, že sú z polície a so zbraňami v ruke ich spúťali v dome. Manželovi a jej založili kovové putá a nejaké pásky. Ju s dcérou dali do práčovne, pričom v dome bolo celkom 6 osôb, 4 dospelí a 2 deti (jej dcéra a synovec). Keď prišli páchatelia do domu, deti sa hrali, následne začali plakať, báli sa. Páchatelia na všetkých vrátane detí kričali. Keď ich spúťali, dali ich do jednej miestnosti, ju s S., pričom S. plakala, veľmi sa bála, prosila, aby ju pustili. Manžel kričal, že to nie sú policajti, aby zavolala políciu, čo však nemohla urobiť, lebo bola spúťaná. Bolo počuť, že manžela v kuchyni bili. Potom

páchatelia začali hľadať kľúče od trezoru. Ona im povedala, kde kľúče sú, chcela, aby jej zložili putá, chcela im trezor otvoriť, no páchatelia zavolali S., aby im trezor otvorila, čo S. urobila. Z trezora si potom zobrali veci, čo potrebovali. Medzičasom išiel okolo ich domu sused, ktorý videl páchatelov do domu vchádzať, pričom asi tento sused volal na policajný dispečing, že do domu vošli nejakí zamaskovaní ľudia. Následne prišla hliadka z Pohorelskej Maši, dvaja príslušníci PZ, ktorým páchatelia povedali, že prebieha nariadená policajná akcia a zviazali ich. Ďalej uviedla, že teraz už vie, že potom odporca 1/ išiel do auta, zobral zbraň a zastrelil jej manžela. Nevie uviesť, kto prvý v dome zistil, že páchatelia odišli, možno to boli policajti, dali im dole putá. Potom ona išla do obývačky, kde videla zavraždeného manžela na zemi, vtedy ešte nevedela, že je mŕtvy. Niekoľko následne zavolať lekára, ktorý konštatoval, že manžel je mŕtvy. S. hneď podali nejaké injekcie alebo tabletky na upokojenie, pretože bola veľmi roztrasená. Navrhovateľka 1/ ďalej uviedla, že trauma, ktorú prežívali s S. a ostatnými, čo boli u nich doma, sa nedá opísať. Nesú si ju so sebou každý deň. Vzťah s nebohým manželom opísala navrhovateľka 1/ tak, že mali veľmi pekný vzťah, bol to dobrý manžel a otec. Mali veľa spoločných aktivít, pomáhal v domácnosti, staral sa o deti, bol jej vo všetkom obrovskou oporou. Po jeho vražde si musela zvykať, že zostala sama. Všetci to prežívali veľmi zle, ale najhoršie to prežívala S., nakoľko bola na otca veľmi naviazaná. Tiež tým, že celú udalosť prežila, mala následne problémy doma, v škole, s učením. Viackrát sa stalo, že bola s nožom v izbe, chcela sa zabiť, že tu nie je ocino. Navrhovateľka 1/ sama musela tiež navštevovať psychológa, chodila k MUDr. Homolovej do Banskej Bystrice. Nespomína si presne ani na diagnózu, bol to asi posttraumatický šok. Brala upokojujúce lieky. V súčasnosti sa snaží usporiadať si svoj život. Na otázku svojho právneho zástupcu akým spôsobom sa k nej správali páchatelia počas skutku, pri ktorom jej bola obmedzená osobná sloboda navrhovateľka 1/ uviedla, že keď odporcovia vošli do domu a kričali, že sú polícia, pýtali sa ktorá je R., načo im ona odpovedala a potom jej založili kovové putá. Zavliekli ju do miestnosti, kde musela zotrvať počas celého prepadu, pričom mala strach o dcéru, manžela, o všetkých. Ju nebili. Videla, že S. je spútaná, hlasno plakala, tak jej ešte prelepili ústa páskou. Aj ona mala ústa prelepené páskou. Následne ich odporcovia pozakrývali nejakými vecami, aby nič nevideli. Prvé dni po tej udalosti si ani nechcela pripustiť, čo sa stalo, ťažšie však bolo obdobie, keď si uvedomila, že manžel už nikdy nepríde. Potom prišlo obdobie, že si myslela, že mohli zastreliť radšej ju. Na ďalšiu otázku svojho právneho zástupcu, ako sa zmenil jej život potom ako stratila životného partnera odpovedala navrhovateľka 1/ tak, že život sa jej veľmi zmenil, nastal úplný obrat v jej živote. Vždy sa tešila domov, na manžela, na deti. Potom ale prišlo obdobie, keby sa bolo treba vyrovnávať s každodennými starosťami, všetko ostalo na jej pleciach, starostlivosť o deti, o celý chod domácnosti, zabezpečiť rodinu finančne, čo bolo veľmi ťažké. Každý sviatok sa zmenil, pri každej príležitosti spomínali aké to bolo pekné, keď žil otec. Prázdne miesto v rodine zostalo. Táto udalosť mala výrazný zásah do jej súkromia a súkromia jej rodiny. Bol tam obrovský nátlak médií, ktoré hneď ako sa to stalo, vysielali zábery ich domu, krvavé stopy. Pokiaľ by nedošlo k tej vražde, médiá by jej súkromie nezaujímalo.

Právny zástupca navrhovateľov na pojednávaní konanom dňa 25.05.2012 zdôraznil, že skutok odporcov zasiahol vážnym a nezvratným spôsobom do osobného, súkromného a rodinného života navrhovateľov, preto podľa jeho názoru či už nárok na náhradu majetkovej škody ale aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy tak ako bola uplatnená, jednak v nadväznosti na trestné činy lúpeže, porušovania a obmedzovania domovej slobody, navrhovateľkou 1/ ale i navrhovateľkou 2/ voči všetkým trom odporcom sú skutkovo i právne dôvodné a preukázané, uplatnené v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka. Takisto aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej odporcom 1/ vraždou J. Q., životného partnera a manžela navrhovateľky 1/ a otca navrhovateľov 2/ až 4/ je odôvodnený v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o posledný nárok nemajetkovej ujmy uplatnený všetkými navrhovateľmi podľa § 15 Občianskeho zákonníka voči odporcovi 1/ z titulu vraždy, obmedzovania a porušovania domovej slobody, ktorého sa dopustil vo vzťahu k J. Q., bolo porušené jeho právo na súkromie obydľia a právo na život, pričom právny zástupca navrhovateľov zdôraznil, že k porušeniu práva na život došlo vo veku nedožitých 40. rokov J. Q..

Z výsluchu navrhovateľa 3/ na pojednávaní konanom dňa 22.06.2012 súd zistil, že v prvých týždňoch po strate otca potreboval pomoc psychológa, 2x do týždňa chodil k MUDr. Homolovej, mal problémy so spánkom a aj v súčasnosti má tieto problémy v stresovom vypätí. Asi rok po tej udalosti nebol schopný ostávať mimo domova, neskôr musel zmeniť aj školu. Otec bol veľmi dobrý človek, učil ich rôznym veciam, viedol ich k samostatnosti. Jeho osobne angažoval napr. do projektu veternej elektrárne ešte pár týždňov pred smrťou. Odkedy otec nie je, mnohé veci sa musel naučiť sám a boli to také veci, o ktoré sa predtým staral otec. On sám sa snaží vytvárať určitú oporu rodine, voči súrodencom, mame, ale nikdy to nebude také, ako to robil otec. Potom čo sa stalo, prestal chodiť von, zostal introvertnejší,

obmedzene sa stýkal s priateľmi, ďalšie kontakty už nenadobudol, vytvoril si úzky okruh ľudí. Má pocit nedôvery voči iným ľuďom, začal sa viac báť o seba aj o rodinu. Zťažujúca pre neho bola medializácia prípadu. Sú obdobia, keď má strach, vtedy berie prášky na spanie. Najmä pri výročí tej udalosti si stále premieťa, čo sa u nich stalo, že do ich domu vnikli cudzie osoby, myslí na to čo sa stalo jeho rodine, otcovi, vidí svojich rodinných príslušníkov ako ich to zasiahlo. Je to neskutočná neistota, stále sú u nich kamery od polície, čo má byť istá forma ochrany, ale vyvoláva to pocit, že je tu nebezpečie. U mamy vidí, že stratila radosť zo života, viac sa upla na rodinu, bolo vidno ako ju to ranilo, veľakrát bolo vidieť že už nevládze. Aj dnes sa stretáva s odcudzujúcimi postojmi ľudí, keďže tá vražda sa udiala spôsobom, že to bolo popisované médiami ako mafiánske popravy, čo na neho vplýva negatívne. Študuje v 3.ročníku na Paneurópskej VŠ, odbor právo. Práve v súvislosti s otcovou smrťou zmenil životné zameranie, dovtedy sa zaoberal elektrotechnikou, v čom ho otec podporoval, no potom ho už nemal kto podporovať, preto svoje zameranie zmenil. Po tej udalosti si sestra chcela zobrať život, mama sa preto veľmi trápila a nevedeli ako ďalej pokračovať v živote.

Navrhovateľ 4/ na pojednávaní konanom dňa 22.06.2012 uviedol, že v čase udalosti nebol doma, bol v škole, spával na internáte v Podbrezovej, chodil na športové gymnázium v Lopeji. Zavolali si ho do kabinetu a tam mu to oznámil ujo (manžel tety R. L.). Najprv si myslel, že otca strelili len do nohy, keď mu ale povedali že to dostal do hlavy, bol to strašný šok. Keď ho ujo zobral domov, všade boli policajti, pričom aj teraz keď ich vidí, je to zlý pocit. Otec ich vo všetkom podporoval, usmerňoval, chodili spolu na dovolenky, bol k nim veľmi dobrý, nikdy ich nebil. Mama sa o nich stará síce super, ale oni ako chlapci by potrebovali otcovské usmernenia. Otec z nich chcel vychovať správnych ľudí. Prvé mesiace sa budieval a očakával, že sa otec vráti. Ani s odstupom času sa s tým nedá psychicky vyrovať, treba sa s tým naučiť len žiť. Život s otcom bol ľahší, mama sa o veľa vecí nemusela starať. Otec ich učil tiež tomu, že rodina musí vždy držať spolu, čomu vtedy nechápali. Tento jeho odkaz pochopili až neskôr. Otca si stále držia v myšlienkach a srdciach, hoci im ho už nikto nikdy nenahradí.

Na pojednávaní konanom dňa 22.06.2012 súd vypočul aj svedkyňu J. K., ktorá uviedla, že učila chlapcov, S. (navrhovateľke 2/) bola v 2. ročníku triednou učiteľkou, pričom to bolo v čase, keď došlo k vražde. S. potom veľmi často plakala, hovorila, že sa bojí. Veľakrát rozprávala o zážitkoch s otcom. Jedenkrát sa stalo, že jej povedala, že vôbec nevidí, potom začala písať cez riadky, tak tam bol určite nejaký problém. Akákoľvek téma v triede bola zadaná, vždy to otočila na otca. Aj vyučovacie výsledky začala mať horšie. Stalo sa tiež, že zaspala v škole na koberci, žiaci boli ohľaduplní. Keď svedkyňa videla na S. zmeny, poprosila matku o stretnutie, odporúčala jej návštevu psychológa alebo psychiatra. Predtým bývala Ivanka veselá dievča, potom zostala zadumaná akoby stále o niečom rozmýšľala. Neskôr, keď S. učila v 5. ročníku geografiu, vyučovacie výsledky sa zlepšili, no nebola so všetkým vyrovaná. Keď po tej udalosti prišla do školy, sama povedala, čo sa stalo, porozprávala o tom spolužiakom, každý bol k nej ohľaduplný, cítili s ňou.

Z výsluchu svedkyne PhDr. Márie Homolovej na pojednávaní dňa 05.09.2012 súd zistil, že rodina bola v jej starostlivosti od 25.09.2002. Rodičia k nej vtedy boli odporučení školou s vtedy mal. D.. S. priviedla navrhovateľka 1/, pričom chcela, aby u nej svedkyňa posúdila spracovanie tých udalostí, ktoré sa udiali v dome. V úvode u S. nastúpila obranná reakcia tzv. vytesnenia, ktorá nastáva v ťažkých traumách, kedy organizmus nedokáže spracovať udalosti a dochádza k potlačeniu a vytesneniu tej udalosti a žije sa ako keby sa udalosť nestala. S. fungovala akoby normálne, avšak trauma sa nevytlačila. Svedkyňa uviedla, že si pamätám, že navrhovateľka 1/ išla veľmi dobrým režimom spracovania udalosti, lebo napriek tomu, že sama mala nesmierne poruchy spánku, nasadila všetky sily, aby dovedla fungovanie rodiny k bežnému stavu. Sedenia ukončili v októbri 2007. U Ivanky došlo po tej udalosti k blokácii, čo je typický jav po strese, čo je obranná reakcia, aby sa niečo prežilo. Bola jej diagnostikovaná posttraumatická porucha. Svedkyňa zaručila, že sa so stratou najbližšieho rodiča nie je možné vysporiadať. Pamätala si aj vzťah otca k dcére a ostatným deťom, nakoľko sa niekoľkokrát stretli na rodinnej terapii a tvrdila, že to bol vynikajúci otec. Svedkyňa ďalej uviedla, že S. sa bude so stratou vysporiadať dlhé roky aj chlapci sa s tým budú dlho vysporiadať. Pokiaľ ide prítomnosť S. pri vražde, má všetky príznaky posttraumatickej stresovej poruchy, môže mať výpadky pamäte či nočné mory teraz aj v budúcnosti. K vplyvu lúpeže a vraždy na človeka svedkyňa uviedla, že tieto situácie pôsobia strachom neprimeranej veľkosti, ktorý sa môže v živote opakovať, tzn. že ak sa dostane v budúcnosti do nebezpečenstva, tento zážitok sa mu vráti a bude zle fungovať, nebude sa vedieť brániť, unikať. Čo sa týka straty, ide o emočnú, citovú stratu, ktorú nemožno nahradit', túto stratu bude pociťovať neskutočne dlho. V zásade je možné, že prežitie takejto udalosti môže ovplyvniť aj výber budúceho povolania, pričom niekedy sa naštartuje mobilizačný

system človeka tak, že plní priania, ktoré vie, že by otec chcel, ale môže to byť aj tak, že už nedôveruje. Ako je to teraz u S. ale svedkyňa uviesť nevedela, nakoľko cesty sú rôzne, niekedy sa človek úplne zlomí, niekedy sa naštartuje a začne bojovať. Svedkyňa sa vyjadrila aj k osobe navrhovateľky 1/, pričom uviedla, že v januári 2007, keď už pracovala s S., zachytila u navrhovateľky 1/ extrémne poruchy spánku a subdepresívne poruchy. Navrhovateľka 1/ fungovala ako stroj, pričom emočne bola na dne. Svedkyňa preto navrhovateľke 1/ navrhla psychiatrické konzílium za účelom farmakoterapie. Navrhovateľka 1/ mala adaptačné ťažkosti, poruchy koncentrácie, pamäte, schopnosti niečo si naplávať, to sú presne znaky posttraumatického syndrómu, následne to všetko viedlo k neurologickým problémom. Ohľadom navrhovateľa 3/ D. svedkyňa uviedla, že k nej prišiel v novembri 2006, volali jej predtým zo školy. Bol nekoncentrovaný, mysľou inde, učelia sa o neho báli, preto ho k nej priviezli. Bol úplne odpojený tým, že pri udalosti nebol, mal výčitky svedomia prečo nebol doma, či nemohol pomôcť S. alebo mame a ochrániť ich. Nechcel chodiť do školy, mal potrebu byť doma, aby mohol ochraňovať rodinu. Svedkyňa vtedy spolupracovala so školou, D. začal chodiť na 2-3 hodiny, mal vtedy aj policajnú ochranku, pomaly ho zapájali do školských povinností. Neskôr chytil druhý dych, odhodlanie, chcel dokázať čo by si otec prial, chcel, aby kredit otca bol čistý. Vo vzťahu k navrhovateľovi 4/ uviedla, že k nej prišiel po vražde otca. Bol v Sparte Praha, začal mať zlé výkony vo futbale, zhoršoval sa. Svedkyňa to vyhodnotila tak, že nie je zadapovaný s tým, že rodiny ostala doma, pričom on je preč. I keď vedel, že by mal robiť šport, mal neuveriteľnú neistotu a úzkosť. Potom sa ešte niekoľkokrát stretli, ale keďže bol veľmi ďaleko tak kontakt prerušili, i keď som hovorila, že by potreboval permanentnú starostlivosť, lebo bol veľmi úzkostný. Záverom svedkyňa uviedla, že nie je možné, aby človek takúto situáciu (udalosť) prežil bez nejakej traumy, nakoľko ide o traumy, ktoré sa prežívajú, ale nie bez následkov.

Zo zápisnice o výsluchu dožiadaného Okresného súdu Trenčín zo dňa 21.02.2014 vyplýva, že odporca 2/ vyjadril súhlas s návrhom navrhovateľov v celom rozsahu, a to ako do nároku na náhradu majetkovej ujmy tak aj do nároku na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnenej voči jeho osobe.

Zo zápisnice o výsluchu dožiadaného Okresného súdu Trnava zo dňa 13.05.2014 vyplýva, že odporca 1/ s návrhom nesúhlasí. Uviedol, že p. Q. nezavraždil a nikdy nikomu nič neukradol. Jedine odporca 3/ mohol zobrať veci z trezoru, keďže bol prítomný pri otváraní trezora. On tam prítomný nebol.

Odporcovi 3/ súd vypočul na pojednávaní konanom dňa 11.04.2006, pričom tento uviedol, že uznáva nárok na náhradu škody ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy tak, ako bol navrhovateľmi uplatnený v podanom návrhu.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 15 Občianskeho zákonníka, po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jeho osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

Podľa § 16 Občianskeho zákonníka, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Podľa § 420 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

Podľa § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

Podľa § 442 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

Podľa § 443 Občianskeho zákonníka, pri určení výšky škody na veci sa vychádza z ceny v čase poškodenia.

Podľa § 448 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba, voči ktorej mal zomretý v čase svojho úmrtia vyživovaciu povinnosť, má nárok na pozostalostnú úrazovú rentu. Tento nárok sa posúdi a suma pozostalostnej úrazovej renty sa určí podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

Podľa § 92 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, fyzická osoba, voči ktorej mal poškodený, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, v čase úmrtia vyživovaciu povinnosť určenú súdom a v čase úmrtia nedovŕšil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok, má nárok na pozostalostnú úrazovú rentu.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Podľa § 112 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

Podľa § 41 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), účastníci môžu robiť svoje úkony akoukoľvek formou, pokiaľ zákon pre niektoré úkony nepredpisuje určitú formu.

Podľa § 42 ods. 1 O.s.p., podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.

Podľa § 82 ods. 1 O.s.p., konanie je začaté dňom, keď došiel súdu návrh na jeho začatie alebo keď bolo vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína bez návrhu.

Podľa § 57 ods. 2, 3 O.s.p., lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Navrhovatelia podaným návrhom uplatnili voči odporcom nárok na náhradu škody na ich majetku a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v súvislosti s udalosťou, ktorá sa odohrala dňa 14.11.2006, pri ktorej došlo k vražde manžela navrhovateľky 1/ a otca navrhovateľov 2/ až 4/.

Odporca 1/ namietol premlčanie uplatneného nároku. K jednotlivým nárokom, čo do uplatnenej výšky sa nevyjadril. Podotkol len, že je nemajetký. Odporcovia 2/ a 3/ uznali nárok uplatnený voči nim čo do dôvodu aj výšky.

Vzhľadom na odporcom 1/ vznesenú námietku premlčania sa súd v prvom rade zaoberal touto námietkou. Podstata premlčania spočíva v tom, že ak sa určité právo po zákonom stanovenú dobu (premlčaciu dobu) nevykonáva alebo sa v priebehu premlčacej doby neuplatní na súde či u príslušného orgánu, nemôže už byť po jej uplynutí veriteľovi priznané. To znamená, že dlžník po uplynutí zákonom stanovenej doby sa môže úspešne brániť vymáhaniu práva s poukazom na to, že toto právo bolo už premlčané. V dôsledku premlčania právo nezaniká, trvá ďalej, ale do značnej miery sa oslabuje zmenšením možnosti jeho úspešného uplatnenia. Dovolanie sa premlčania pred súdom má za následok spočívanie nároku. K tomu, aby oprávnený subjekt zabránil právnym účinkom premlčania, musí svoje subjektívne právo (nárok) uplatniť najneskoršie do uplynutia príslušnej premlčacej doby na súde. Podanie žaloby na súde má za následok spočívanie premlčacej doby (zastavenie plynutia premlčacej doby), ak sú splnené ďalšie požiadavky uvedené v § 12 Občianskeho zákonníka.

Podľa R 29/1985, ak poškodený uplatnil v trestnom konaní nárok na náhradu škody spôsobenej mu trestným činom a v tomto konaní riadne pokračoval, premlčacia doba sa zastaví a v priebehu tohto konania neplynie. Po skončení trestného stíhania, v ktorom nedošlo k uloženiu povinnosti nahradiť uplatnenú škodu a poškodený bol vyzoomený o skončení stíhania, plynutie premlčacej doby pokračuje. Tiež podľa R 31/1974, ak v trestnom konaní nedošlo k uloženiu povinnosti nahradiť poškodenému uplatnenú náhradu škody, má poškodený možnosť uplatniť nárok na náhradu škody v občianskom súdnom konaní v premlčacej dobe, ktorej plynutie pokračovalo po skončení trestného konania.

Konanie v predmetnej veci začalo dňa 16.11.2009, ktorým dňom bol súdu doručený písomný návrhom (faxové podanie, ktoré bolo v zákonnej lehote doplnené predložením originálu). Navrhovatelia teda uplatnili nárok na súde (v občianskoprávnom konaní) vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, ktorá v prípade nároku na náhradu nemajetkovej ujmy začala plynúť dňom 14.11.2006, t.j. dňom neoprávneného zásahu do osobnostných práv (vražda, porušovanie domovej slobody atď.) a uplynula dňom 16.11.2009 (vzhľadom k tomu, že dátum 14.11.2009 pripadol na sobotu). Čo sa týka práva na náhradu škody, aj v tomto prípade bol nárok uplatnený v zákonnej premlčacej dobe (10 rokov odo dňa, kedy došlo k udalosti, keďže išlo o škodu spôsobenú úmyselne). V danom prípade však z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že navrhovatelia uplatnili nároky, ktoré sú predmetom tohto súdneho konania, v trestnom konaní, čo spôsobilo spočívanie plynutia premlčacej doby. Analýzou toho, kedy došlo k zastaveniu (spočívaniu) plynutia premlčacej doby a kedy po skončení trestného konania začala premlčacia doba opätovne plynúť sa súd už nezaoberal. Nebolo to potrebné, nakoľko ako je prv uvedené, návrh bol podaný v príslušnej premlčacej dobe aj pokiaľ by nárok nebol uplatnený v trestnom konaní.

Navrhovatelia sa domáhali náhrady majetkovej škody, ku ktorej došlo odcudzením a poškodením vecí. Pokiaľ sa týka tohto nároku, súd vychádzal z rozhodnutí vydaných v trestnom konaní, z ktorých jednoznačne vyplýva, že odporcovia z rodinného domu odcudzili a poškodili hnutelné veci presne špecifikované v podanom návrhu, pričom trestné súdy ohľadom výšky spôsobenej škody vychádzali z odborného vyjadrenia č. XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX. Navrhovatelia uplatnili nárok na náhradu majetkovej škody v trestnom konaní, avšak vzhľadom k tomu, že o odporcoch nebolo rozhodované v jednom trestnom konaní, nebolo možné o tomto nároku rozhodnúť a navrhovatelia s týmto nárokom boli odkázaní na občianske súdne konanie. Z rozhodnutí vydaných v trestnom konaní jednoznačne vyplýva, že vo vzťahu k majetkovej ujme mali súdy nepochybne preukázané, že škodu skutočne spôsobili viacerí páchatelia, ktorí za škodu zodpovedajú spoločne a nerozdielne. Vzhľadom k tomu, že bolo preukázané (aj svedeckými výpoveďami v predmetnom konaní), že škodu spôsobili odporcovia spoločnou trestnou činnosťou, zodpovedajú za ňu podľa § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka spoločne a nerozdielne. Odporcovia z domu navrhovateľov odcudzili: 1/ dámsku obrúčku zo žltého kovu v hodnote 2 100 Sk, 2/ pánsku obrúčku zo žltého kovu v hodnote 2 700 Sk, 3/ 3 ks dámskych prsteňov v hodnote 6 000 Sk, 4/ pánsky náramok zo žltého kovu v hodnote 17 550 Sk, 5/ príviesok zo žltého kovu v tvare písmena I v hodnote 720 Sk, 6/ retiazku s prívieskom v tvare kríža zo žltého kovu v hodnote 8 400 Sk, 7/ retiazku s

príveskom v tvare križa zo žltého kovu v hodnote 8 400 Sk a 8/ peňažnú hotovosť spolu vo výške 14 000 Sk (12 000 Sk z trezoru plus 2 000 Sk v peňaženke navrhovateľky 1/). Odporcovia v dome odporcov poškodili: 1/ Wlan ADSL Router Vigor 2600Ge Dray Tek - škoda 3 274 Sk, 2/ mobilný telefón Nokia 7260 - škoda 5 894 Sk, 3/ mobilný telefón LG K800 - škoda 13 084 Sk, 4/ vložka na zámku na vstupných dverách - škoda 994 Sk a 4/ poplachový systém - škoda 3 094 Sk. Vzhľadom k tomu súd zaviazal odporcov spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľke 1/ spôsobenú škodu v celkovej výške 2 280,09 Eur (= 68 690 Sk ako škodu titulom odcudzenej dámskej obrúčky v hodnote 2 100 Sk, pánskej obrúčky v hodnote 2 700 Sk, 3 ks dámskych prsteňov v hodnote 6 000 Sk, pánskeho náramku v hodnote 17 550 Sk, peňažnej hotovosti spolu v sume 14 000 Sk, titulom poškodenia Wlan ADSL Router Vigor 2600Ge Dray Tek 3 274 Sk, mob. telefónu Nokia 7260 5 894 Sk, mob. telefónu LG K800 13 084 Sk, vložky na zámku 994 Sk, poplachového systému 3 094 Sk), a to spolu s príslušným úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne odo dňa 03.03.2007 (deň po dni vyhotovenia odborného vyjadrenia, z ktorého vzišla všeobecná hodnota odcudzených a poškodených vecí) až do zaplattenia (výrok I. tohto rozhodnutia). Súd ďalej zaviazal odporcov spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľke 2/ spôsobenú škodu vo výške 23,90 Eur (=720 Sk ako škodu titulom odcudzeného prívesku), navrhovateľovi 3/ spôsobenú škodu vo výške 278,83 Eur (= 8400 Sk titulom odcudzenej retiazky s príveskom) a navrhovateľovi 4/ spôsobenú škodu vo výške 278,83 Eur (= 8400 Sk titulom odcudzenej retiazky s príveskom), a to spolu s príslušným úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne odo dňa 03.03.2007 až do zaplattenia (výroky II, III, IV. tohto rozhodnutia).

Pri rozhodnutí o výške úroku z omeškania vychádzal súdu z ust. § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2008, podľa ktorého výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, pričom základná úroková sadzba NBS ku dňu 03.03.2007 predstavovala 4,75 %, a teda úrok z omeškania predstavuje výšku 9,5 % ročne. Uvedené príslušenstvo súd priznal podľa ust. § 517 ods. 2 a § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

Navrhovatelia ďalej uplatnili voči odporcovi 1/ nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá im bola spôsobená konaním odporcu 1/, ktorý zavraždil J. Q.. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka má fyzická osoba právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Súčasťou súkromného života je nepochybne tiež rodinný život zahrňujúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými a rešpektovanie súkromného, teda i rodinného života musí zahrňovať do určitej miery právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, aby tak bolo možné okrem iného tiež rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. Protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplňovať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Ustanovenie § 13 Občianskeho zákonníka fyzickej osobe dotknutej v osobnostnej sfére dáva mimo iného právo požadovať z tohto dôvodu zodpovedajúce zadosťučinenie, a to morálne prípadne i majetkové a to v primeranom rozsahu s prihliadnutím na závažnosť ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Predpokladmi vzniku tohto nároku je existencia ujmy, porušenie právnej povinnosti resp. protiprávny úkon spočívajúci v konaní tretej osoby zodpovednej za narušenie osobnostných práv a príčinná súvislosť medzi touto ujmu a protiprávnym konaním.

Súd dospel k záveru, že sú splnené všetky predpoklady pre prisúdenie nemajetkovej ujmy v peniazoch navrhovateľom. Niet žiadnych pochyb o tom, že odporca 1/ svojím protiprávnym konaním spôsobil smrť J. Q. (zavraždil ho), čím zasiahol do osobnostných práv navrhovateľov a to do ich práva na súkromie a rodinný život. Medzi protiprávnym konaním odporcu a ujmu navrhovateľov je príčinná súvislosť, keďže túto ujmu vzhľadom k jej intenzite a následkom, by ako za obzvlášť závažnú pocítovala každá fyzická osoba nachádzajúca sa na ich mieste a v ich postavení.

Je nepochybné, že v danom prípade došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia navrhovateľov chráneného ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, ktorého súčasťou je i rodinný život, keďže z

objektívneho pohľadu je strata jedného člena tohto spoločenstva celkom neodčiniteľnou ujmom, ktorá dopadá na zostávajúcich členov rodiny, takže primeraným zadosťučinením v danom prípade je i náhrada nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Určenie výšky zadosťučinenia v peniazoch sa v zmysle § 136 O.s.p. stáva predmetom voľného uváženia súdu. Súd pritom musí vychádzať z úplne zisteného skutkového stavu a opierať sa o konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Pre určenie primeraného finančného zadosťučinenia sú stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd vždy vychádzať, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolností, za akých došlo k neoprávnenému zásahu.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že k usmrteniu J. Q. došlo v dôsledku úmyselného protiprávneho konania odporcu 1/, ktorý následne po tejto udalosti z miesta činu ušiel. V priebehu trestného konania popieral, že zavraždil J. Q.. Uvedenú skutočnosť popieral aj v predmetnom konaní. Súd vychádzal z právoplatného rozhodnutia súdu v trestnej veci, a teda nemal pochybnosti o tom, že odporca 1/ J. Q. zavraždil. V danom prípade bezo sporu, v dôsledku vraždy J. Q. a navyš s ohľadom na dramatické okolnosti, za akých k nej došlo, uvedená udalosť musela zasiahnuť navrhovateľov neopísateľným spôsobom. Následky činu odporcu 1/ sú neodvratiteľné a trvalé. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že pred uvedeným skutkom žila rodina usporiadaná, harmonicky, členovia rodiny boli vzájomne citovo naviazaní, vzájomne si pomáhali a boli súdržní. Následky tejto tragickej udalosti podľa názoru súdu museli v zásade rovnakým spôsobom zasiahnuť všetkých navrhovateľov. Všetci navrhovatelia museli byť podrobení odbornej pomoci, navštevovali psychologickú ambulanciu PhDr. Márie Homolovej, ktorá im pomáhala prekonať prežitú traumu a predovšetkým stratu najbližšieho člena rodiny. Je zjavné, že navrhovatelia sa len ťažko vyrovnávali a doposiaľ vyrovnávajú so stratou manžela a otca, pričom uvedenú stratu umocňuje spôsob, akým túto prítomnosť opustil. Navrhovateľka 1/ okrem toho, že stratila osobu, s ktorou vychovala spoločné maloleté deti, partnera, s ktorým si rozumela v každej oblasti, bola postavená do role jediného žiteľa rodiny, stratila podporu a pomoc, ktorú jej nebohý poskytoval. Navrhovatelia 2/ až 4/ stratili svojho otca, ktorého milovali, bol im oporou a vzorom, všestranne sa im venoval, usmerňoval ich kroky. Deti nebohého po uvedenej udalosti mali problémy v škole, navrhovateľka 2/ si dokonca chcela siahnuť na život. Aj bez odborných znalostí je súdu zrejmé, že takúto traumu možno prekonať len veľmi ťažko (ak vôbec sa s takouto udalosťou možno vyrovnáť). Odporca 1/ zavraždením J. Q. spôsobil trvalú a neodstrániteľnú ujmu mladej, perspektívnej rodine vychovávajúcej 3 maloleté deti. Uvedená udalosť výrazne zasiahla do súkromia navrhovateľov, nakoľko v jej dôsledku došlo k absolútnemu zamedzeniu ďalšieho vytvárania citových väzieb zomrelého a pozostalých. Keďže odporca 1/ zasiahol do osobnostných práv navrhovateľov (do ich práva na rodinný a manželský život) jediným prostriedkom čiastočného zmiernenia psychickej bolesti a traumy je priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože už nemožno žiadnym spôsobom odčiniť dopady tejto tragickej udalosti. Vzhľadom k uvedenému sa súdu požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 16 596,96 Eur pre každého navrhovateľa nejavila ako neprimeraná a navrhovateľom priznal náhradu v uplatnenej výške. V tejto časti rozhodol súd tak ako je uvedené vo výroku V. tohto rozhodnutia.

Navrhovatelia voči odporcovi 1/ uplatnili tiež nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej zavraždenému J. Q., v spojitosti s vraždou, obmedzením osobnej slobody a porušením domovej slobody. Pokiaľ ide o tento nárok, súd priznal navrhovateľom voči odporcovi 1/ peňažné odškodnenie vo výške 33 193,92 Eur. Takúto satisfakciu považuje súd za primeranú. Zákon v § 15 Občianskeho zákonníka priznáva určitým osobám (manželovi a deťom a ak ich niet, rodičom) právo na ochranu pôvodných osobnostných práv patriacich fyzickej osobe v čase, keď táto fyzická osoba ako nositeľ subjektívnych osobnostných práv už nie je nažive (tzv. posmrtná ochrana). Zákon poskytuje ochranu predovšetkým životu a zdraviu fyzickej osoby. Nikto nie je oprávnený zasiahnuť do telesnej či psychickej integrity fyzickej osoby a každý sa musí zdržať konania, ktorým by mohol ohroziť jej život alebo zdravie. Rovnako sa poskytuje ochrana právu na súkromia, ktorá zahŕňa širokú oblasť týkajúcu sa súkromného života.

Usmrtením J. Q. došlo k absolútnemu zásahu do jeho práva na život, ktorý je nezvratný a nereparovateľný. Z rozhodnutí trestných súdov vyplýva, že J. Q. usmrtil (zavraždil) odporca 1/, ktorý bol za to právoplatne odsúdený. Súd tak mal preukázanú existenciu tak protiprávneho konania ako i samotného následku a ich príčinnej súvislosti ako hmotnoprávných predpokladov na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Je potrebné na tomto mieste zdôrazniť, že smrť osoby je pritom stav, kde je z hľadiska pozostalých trestnoprávna ochrana nedostatočná. Taktiež satisfakcia v podobe ospravedlnenia nie je primeraným zadosťučinením, ktorým by došlo k reparácii danej ujmy. Preto jediné zadosťučinenie,

ktoré prichádza do úvahy v danom prípade je zadosťučinenie peňažné. I keď je veľmi ťažké a takmer nemožné určiť hodnotu ľudského života v akomkoľvek jeho štádiu, súd pri určení satisfakcie vychádzal najmä z toho, že nebohý mal v časti smrti nedožitých 40 rokov, bol v produktívnom veku, zabezpečoval rodinu finančne a bol jej veľkou oporou, čo mal súd preukázané nielen z výpovede samotným účastníkom konania ale i zo svedeckých výpovedí. Z rozhodnutí súdov v trestnom konaní mal súd tiež preukázané okolnosti za akých došlo k usmrteniu (vražde) J. Q.. J. Q. bol spútaný, teda obmedzený na osobnej slobode, bitý, pričom mu boli spôsobené mnohopočetné zranenia. S prihliadnutím na uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku VI. tohto rozhodnutia.

Navrhovateľky 1/ a 2/ sa domáhali ochrany osobnosti v dôsledku neoprávneného zásahu odporcov do ich práva na súkromie (v dôsledku lúpeže, porušovania domovej slobody, obmedzovania osobnej slobody). Aj v tomto prípade platí to čo už súd uviedol vyššie, a to že nikto nie je oprávnený zasiahnuť do telesnej integrity inej fyzickej osoby a zákon poskytuje ochranu súkromiu. Obydlie je nedotknuteľné a nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva (čl. 21 Ústavy SR). Navrhovateľky 1/ a 2/ v súvislosti s udalosťou, ktorá sa odohrala v ich dome, t.j. v chránenom obydlí, boli obmedzené na osobnej slobode, boli spútané putami, dokonca mali ústa prelepené lepiacou páskou. Uvedené skutočnosti, pri spôsobe, akým odporcovia pri skutku, za ktorý boli odsúdení, konali - zvlášť brutálnym spôsobom bez ohľadu aj na maloletú v tom čase 7-ročnú navrhovateľku 2/. Bezpochyby v danom čase museli navrhovateľky prežívať neskutočný stres, strach, obavu o svoj život ako aj o životy tam prítomných iných osôb. Ide o takú prežitú traumu, na ktorú nemožno v živote zabudnúť. Ani v tomto prípade odsúdenie za uvedené trestné činy nie je dostatočné a za spáchanie skutku musia byť odporcovia postihnutí aj finančnou satisfakciou, ktorá nesporne navrhovateľkám patrí v súvislosti prežitou udalosťou. Súd v súvislosti s týmto nárokom, kedy odporcovia spoločným konaním neoprávnene zasiahli do práva navrhovateľiek na ochranu súkromia a telesnej integrity, priznal navrhovateľkám náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to každej vo výške 3 319,39 Eur, a teda rozhodol tak ako uvedené vo výrokoch I. a II. tohto rozhodnutia. Súd nezistil dôvody, pre ktoré by určil v prospech navrhovateľky 1/ vyššiu náhradu nemajetkovej ujmy (navrhovateľka 1/ si uplatnila náhradu vo výške 8 298,48 Eur) než v prospech navrhovateľky 2/. Podľa názoru súdu zásahy do osobnostných práv navrhovateľiek sú porovnateľné, keďže u oboch došlo zo strany odporcov v zásade k rovnakému zásahu do ich osobnostných práv (obe boli spútané, rovnako obmedzené na osobnej slobode, išlo o rovnaký zásah do práva na ochranu obydlia). Náhradu vo výške 3 319,39 Eur považoval súd za primeranú s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy (navrhovateľkám nebolo ublížené) ako aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Súd preto návrh navrhovateľky 1/ nad rámec priznanej nemajetkovej ujmy zamietol.

Napokon sa súd zaoberal uplatneným nárokom navrhovateľov 2/ až 4/ na pozostalostnú úrazovú rentu. Súd je však toho názoru, že tento nárok im nepatrí. Nárok na pozostalostnú úrazovú rentu upravený v § 448 Občianskeho zákonníka, sa posúdi a suma pozostalostnej úrazovej renty sa určí podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. Všeobecným predpisom o sociálnom poistení je zákon č. 461/2003 Z.z. Podľa predpisov o sociálnom poistení (§ 92 ods. 1 citovaného zákona) fyzická osoba, voči ktorej mal poškodený, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, v čase úmrtia vyživovaciu povinnosť určenú súdom a v čase úmrtia nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok, má nárok na pozostalostnú úrazovú rentu. V posudzovanej právnej veci nie je u navrhovateľov 2/ až 4/ splnený ani jeden zo zákonných predpokladov na priznanie pozostalostnej úrazovej renty. Navrhovatelia nemali voči nebohému otcovi súdom určenú vyživovaciu povinnosť, ale predovšetkým ich nebohý otec nezomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, ale bol zavraždený. Obe podmienky na priznanie pozostalostnej úrazovej renty musia byť splnené kumulatívne. V prejednávanej právnej veci tomu tak nie je, preto súd návrh v tejto časti zamietol.

Navrhovatelia v rámci uplatnených nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si uplatnili aj úroky z omeškania odo dňa 03.03.2007 až do zaplataenia. Vo vzťahu k uplatnenému úroku z omeškania súd uvádza, že v zmysle § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka je dlžník v omeškaní, ak svoj dlh riadne a včas nezaplatí. V zmysle odseku 2, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ich výšku ustanovuje vykonávací predpis. Nakoľko odporcovia sa do rozhodnutia súdu nemohli dostať do omeškania (nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch určuje až súd v rámci zákonných kritérií), súd návrh v časti uplatnených úrokov z omeškania z nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ako nedôvodný zamietol.

Súd určil splatnosť priznaných nárokov do 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia s poukazom na ust. § 160 ods. 1 O.s.p., keďže boli priznané sumy v značnej výške a je potrebné, aby odporcovia mali možnosť zabezpečiť vyplatenie navrhovateľom priznaných súm.

O trovách konania rozhodne súd podľa § 151 ods. 3 O.s.p. do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v štyroch vyhotoveniach, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 204 ods. 1, prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje a nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).